

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)
SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)
SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **S. M.**
podejrzanego z art. 286 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 9 stycznia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść
od postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu
z dnia 12 września 2023 r., sygn. akt II Kp 461/23
utrzymującego w mocy postanowienie Prokuratury Rejonowej
dla Wrocławia - Fabrycznej
z dnia 24 kwietnia 2023 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie, a wydatkami postępowania
kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

[J.J.]

Michał Laskowski Dariusz Świecki Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej w dniu 19 lutego 2021 r. zatwierdził wydane w sprawie o sygn. akt PR 1DS. [...]1. postanowienie z dnia 11 lutego 2021 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie

doprowadzenia w okresie od 30 kwietnia 2011 r. do 31 lipca 2011 r. w W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem F. S. w kwocie 116 695 zł, poprzez wprowadzenie go w błąd co do zlecenia jego firmie wykonania U. bez zamiaru rozliczenia się z pokrzywdzonym, czym działano na szkodę U. , to jest o czyn z art. 286 § 1 k.k. Podstawą umorzenia postępowania było niewykrycie sprawcy.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pełnomocnik F. S.. Po rozpoznaniu tego zażalenia Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, postanowieniem z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt II Kp [...]1., uchylił zaskarżone postanowienie.

W toku dalszego postępowania przygotowawczego, w dniu 25 lutego 2022 r. wydano postanowienie o przedstawieniu S. M. zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., polegającego na tym, że w 2011 r. w W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że zawarł z pokrzywdzonym umowę na wynajem dźwigu, wprowadzając w błąd co do zamiaru i możliwości zapłaty za faktury wynikające z tej umowy, czym spowodował straty w kwocie 116 695,45 zł na szkodę U.. Treść postanowienia ogłoszono S. M. w dniu 16 stycznia 2023 r.

W dniu 24 kwietnia 2023 r. prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej wydał postanowienie o sygn. [...], którym na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. umorzył dochodzenie o zarzucany S. M. czyn, wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia.

Pełnomocnik F. S. zaskarżył to postanowienie, kierując zażalenie poprzez Prokuratora Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej do prokuratora nadzrędnego.

Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej przekazał powyższe zażalenie do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu. Sąd ten, postanowieniem z dnia 12 września 2023 r., sygn. II Kp 461/23, utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny. Postanowienie zaskarżył w całości na niekorzyść S. M. i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 118 § 3 k.p.k. i art. 330 § 2 k.p.k., polegające na merytorycznym rozpoznaniu zażalenia

pełnomocnika pokrzywdzonego F. S. , prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „U.”, złożonego na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 24 kwietnia 2023 r. o sygn. [...], o umorzeniu na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia, dochodzenia przeciwko S. M. podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k., mimo że zażalenie to zostało złożone na postanowienie wydane w trybie art. 330 § 2 k.p.k. i podlegało rozpoznaniu przez prokuratora nadrzędnego, to jest przez Prokuratora Okręgowego we Wrocławiu.

Prokurator Generalny wniósł w kasacji o uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu i przekazanie sprawy Prokuratorowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna. W sprawie S. M. doszło najpierw do umorzenia postępowania przygotowawczego postanowieniem zatwierdzonym dnia 19 lutego 2021 r., a następnie do ponownego umorzenia postępowania o ten sam czyn, postanowieniem zaskarżonym kasacją. Zgodnie z treścią art. 330 § 2 k.p.k., jeżeli organ prowadzący postępowanie, w tym wypadku prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej, nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje, tak jak w przedmiotowej sprawie, ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego, w tym wypadku Prokuratora Okręgowego we Wrocławiu. Organ, który wydał zaskarżone postanowienie, to jest prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej, powinien w tej sytuacji przekazać akta sprawy wraz z zażaleniem Prokuratorowi Okręgowemu. Gdyby ten utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu postępowania doszłoby do otwarcia drogi do wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia określonego w art. 55 § 1 k.p.k. – tzw. subsydiarnego aktu oskarżenia. Doszło jednak do przekazania zażalenia pełnomocnika F. S. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu. Stało się tak z naruszeniem art. 330 § 2 k.p.k.

Sąd Rejonowy powinien w tej sytuacji, na podstawie art. 118 § 3 k.p.k. przekazać sprawę do rozpoznania organowi właściwemu, tj. Prokuratorowi

Okręgowemu we Wrocławiu. Tak się jednak nie stało i doszło do rozpoznania zażalenia przez organ, który w tej sytuacji procesowej był organem niewłaściwym. Nastąpiło tym samym naruszenie prawa, o którym mowa w zarzucie kasacji. Naruszenie to ma charakter rażący i ma oczywisty a zarazem istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją postanowienia. Co więcej uniemożliwia pokrzywdzonemu ewentualne wniesienie subsydiarnego aktu oskarżenia.

W tym stanie rzeczy konieczne stało się uwzględnienie wniosku kasacji i uchylenie zaskarżonego postanowienia. Sprawa w tej sytuacji powróci do Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Fabrycznej, gdzie powinien być jej nadany prawidłowy bieg, to jest zażalenie pełnomocnika F. S. powinno być przekazane do rozpoznania organowi właściwemu, to znaczy Prokuratorowi Okręgowemu we Wrocławiu.

[J.J.]

Michał Laskowski Dariusz Świecki Eugeniusz Wildowicz

[Ł.n]